

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΚΕΙΜΕΝΑ

Neptūnus irātus ad oram Aethiopiae urget beluam marīnam, quae incolis nocet. Oraculum incolis respondet: «regia hostia deo placet!» Tum Cēpheus Andromedam ad scopulum adligat; belua ad Andromedam se movet. Repente Perseus calceis pennātis advolat; puellam videt et stupet formā puellae.

.....
Tam prope a muris habēmus hostem! Itaque cavēte periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolīte confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consultūrum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementōte rem publicam in extrēmo discrimine quondam fuisse!» Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthāgo delēta est.

.....
Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiāle petit filiae sorōris, ipsa fēcit omen. Nam in sacello quodam nocte cum sorōris filiā persedēbat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audirētur.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:

incolis	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
se	: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο α΄ πρόσωπο
prope	: τον υπερθετικό βαθμό
muris	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
opibus	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
neminem	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
extrēmo	: τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
discrimine	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
uxor	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού
more	: την ονομαστική του ενικού αριθμού

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ – Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

omen nuptiāle	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού
nocte	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
aliqua vox	: τη γενική του ενικού αριθμού

Μονάδες 15

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

urget	: το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
respondet	: το σουπίνο στην αιτιατική πτώση
movet	: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην άλλη φωνή
nolite	: το α΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα
deponite	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
fuisse	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου
fēcit	: το β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
persedēbat	: το απαρέμφατο του παρακειμένου στην ίδια φωνή
expectabat	: το α΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
audirētur	: τη δοτική του γερουνδίου

Μονάδες 10

B2β. **tutamini**: να γράψετε το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής όλων των χρόνων (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 5

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων: **Aethiopiae, ad Andromedam, se, formā, prope, quae** (του δεύτερου κειμένου), **vobis, uxor, quodam, proposito**.

Μονάδες 10

Γ1β. «**ad oram**»: Να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου ώστε να εκφράζεται η απομάκρυνση από τόπο.

Μονάδες 2

Γ1γ. «**calceis pennātis**»: να μετατρέψετε τον επιθετικό προσδιορισμό στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της παρακάτω πρότασης: «**regia hostia deo placet!**».

Μονάδες 4

Γ2β. «**[A Romanis] statimque sumptum est Punicum bellum tertium**»: να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ – Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

- Γ2γ. «dum [Caecilia] more prisco omen nuptiāle petit filiae sorōris»:**
α) Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της (μονάδες 4).
β) Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή (μονάδα 1).

Μονάδες 6

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 11.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ